

kap 10

10 Bönens och handlingens människor

Det är lätt att vi delar upp kristna i två kategorier – de som ber och de som agerar eller evangeliserar. Allra vanligast är kanske schablonen ”Vi gamla ber, och ni unga evangeliserar”.

Mer och mer blir jag övertygad om att det är en förenkling som sällan stämmer. I och för sig är det fantastiskt att man kan fortsätta att be och utöva förbön så länge man kan andas. Man kan alltså så länge man lever utföra det viktigaste kristna arbetet, om man tar Paulus ord på allvar om bönen som det första och viktigaste.

”1 Först av allt uppmanar jag till bön, åkallan, förbön och tacksägelse för alla människor, 2 för kungar och alla i ledande ställning, så att vi kan leva ett lugnt och stilla liv, på alla sätt gudfruktigt och värdigt. 3 Detta är gott och rätt inför Gud, vår Frälsare, 4 som vill att alla människor ska bli frälsta och komma till insikt om sanningen.” (1 Tim 2 – SFB 2015)

Ändå är min fasta övertygelse den, att både yngre och äldre i en och samma person samtidigt ska vara både bönens och handlingens människor. Enligt min mening är Apostlagärningarnas tionde kapitel en lysande undervisning om detta.

Handlingsmänniskan Petrus var tydligen en stark bedjare också. I Apostlagärningarna kapitel sex har vi redan sett, hur man tillsatte de sju ”diakonerna” eller praktiska medhjälparna för att hålla i organisationen av utdelningen av mat till de behövande i församlingen. De viktiga motivationen från Petrus och de andra apostlarna var: "Det är inte bra om vi försummar Guds ord för att göra tjänst vid borden. 3 Nej, bröder, utse sju män bland er som har gott anseende och är fyllda av Ande och vishet, så ger vi dem den uppgiften. 4 Själva ska vi ägna oss åt bönen och åt ordets tjänst." (SFB 2015)

Att ägna sig åt ”bönen och åt ordets tjänst” är alltså en huvuduppgift för församlingens andliga ledare.

Antagligen är de flesta pastorer i vårt land och kristna över huvudtaget i teorin överens om att det ska vara så. Sen är ju frågan, hur enkelt det är att förverkliga det här. Mitt intryck är att församlingsstyrelser och aktiva medlemmar är beredda att gå in och avlasta och stötta ett sånt beslut hos pastorerna, om dessa i sin tur visar att det verkligen är på det viset. Först och sist är det vi andliga ledare, som själva måste inrätta våra liv efter våra övertygelser. Om pastorerna i predikningar och

måldokument för församlingen betonar hur viktig bönen är i församlingen, men om de inte själva i praktiken visar detta genom att i stort och smått visa sig som de ledande i bönen på alla nivåer, då blir det svårt med trovärdigheten. Det är ingen vettig människa som betvivlar att pastorer har fullt upp att göra. Men om detta ”fullt upp att göra” leder till att pastorn ibland eller ofta eller nästan alltid (hemska tanke – så kan det väl inte vara någonstans i frikyrkosverige?) uteblir från bönemöten i kyrkan eller cellgrupper i hemmen, då kan det bli svårt att tro, att samma pastor prioriterar bönen i sitt eget liv eller älskar bönen. Om man älskar bönen själv, brukar det visa sig i ens eget deltagande i bön tillsammans med andra. Man kan, förstås, inte så noga veta, hur andra har det. Men vi vet, hur vi själva lever eller inte lever ett bönens liv.

Det som kallas Parkinsons lag gäller också kontor och administration i kyrkor och församlingar.

Två citat: ”Parkinsons lag är ett tänkespråk, som kan formuleras på följande sätt: ”En arbetsuppgift kommer att ta exakt den tid som är avsatt för ändamålet.” (ur Northcote Parkinsons bok 1957)

”Parkinsons kända lag säger att arbetet expanderar för att fylla ut den tid som finns tillgänglig. Eller som det hette i professor Parkinsons första lagbok: hur sju personer kan fås att göra en persons arbete.”

Jag tror pastorer och församlingsledare gör sitt bästa för att vara så effektiva som möjligt och för att hinna med både det andliga och det administrativa. Det är bara viktigt att veta, att det viktiga lätt kan komma i vägen för det viktigaste. Det är lätt att fastna i kontorsstolen eller sammanträdena och säga till sig själv ”Jag får offra bönesamlingen den här gången”.

Jag hedrar alla våra aktiva pastorer som är föredömen i bönen trots många andra plikter. Och jag, som i brist på pastorsseminarium fick snegla på andra och lära mig av dem omkring mig, tackar Gud för min förste församlingsföreståndare och handledare Georg Johansson som tog mig under sina vingar i

Pingstförsamlingen i Gävle 1968. Han var evangelist och församlingsstrateg och ”evangelistpappa” och också en bedjare. Han lärde mig respekten för bönen och dem som är försänkta i bön. Någon gång, när han behövde min uppmärksamhet i ett bönemöte sa han: ”Ursäkta, att jag stör dig, när du talar med en så uppsatt Person, men...” Han gav sin egen praktiska riktlinje för hur det skulle vara, när man hade en bönedag: ”Då ser jag till att jag är på knä i två timmar under den dagen”. Vad får ungdomsledare och ungdomspastorer i dag för inspiration och riktlinjer från de ansvariga ledarna i församlingen? Jag tror att det oftast är bra impulser och föredömen att följa, men detta går inte av sig själv. Att

prioritera bönen är en ständig kamp man har med sig själv. På senare tid har jag själv insett, att något av det bästa med att vara till största delen pensionär, är lyxen att ha tid för bön och egen andakt.

Petrus verkade ha kunnat fortsätta med det här sättet att leva som en äkta bönemänniska också efter den där hektiska första tiden i Jerusalem, då massor av nya människor kom till församlingen hela tiden, och antalet ständigt växte av dem som valde att leva i egendomsgemenskap och som stod i behov av organiserad hjälp. Nu hade det gått några år, och Petrus befann sig på den här predikoresan och var i Joppe vid Medelhavet som gäst i garvaren Simons hus. Honom ovetande hade Gud genom en ängel talat till den sökande och gudslängtande Kornelius i Cesarea dagen innan. Bland annat fick han instruktionen: ” 5,6Skicka nu några män till Joppe för att hämta en man som heter Simon Petrus och som bor hos garvaren Simon nere vid stranden.”

7Så snart ängeln hade försvunnit, kallade Kornelius på två av sina tjänare och en from soldat, som var en av hans personliga livvakter. 8Han berättade för dem vad som hänt och skickade iväg dem till Joppe.” (Apg kap 10 – Boken).

Gud hade förberett frälsningen för Kornelius och hans närmaste, och då var det dags för bönen och handlingens människor att finnas med. Nu låter vi

108
bibeltexten fortsätta att berätta för oss:

”9,10Nästa dag när de närmade sig staden, gick Petrus upp på husets takterrass för att be. Det var mitt på dagen och han var hungrig och väntade på att få något att äta, men plötsligt fick han se en syn och blev helt tagen av den. 11Han såg himlen öppnas, och något som såg ut som en stor segelduk upphängd i sina fyra hörn och som sänktes ner till marken. 12I duken fanns alla sorters djur, ormar och fåglar som alla var förbjudna för judarna att äta.

13Sedan sa en röst till honom: ”Slakta djuren och ät!”
14”Aldrig Herre”, svarade Petrus, ”jag har aldrig i hela mitt liv ätit sådana djur, för de är förbjudna i vår judiska lag.”

15Rösten talade igen: ”Säg inte emot Gud. Om han säger att något är rent, så är det rent.”

16Samma syn upprepades tre gånger. Sedan drogs duken upp till himlen. 17Petrus blev mycket förvirrad. Vad kunde synen betyda? Vad skulle han göra? Just då hade männen som sänts ut av Kornelius hittat huset och stod utanför porten, 18och de frågade om det var där som Simon Petrus bodde.

19Under tiden, medan Petrus ännu var omtumlad av synen, sa den helige Ande till honom: ”Tre män har

kommit för att träffa dig. 20Gå ner och ta emot dem och följ med dem. Var inte orolig, för jag har sänt dem.”

21Då gick Petrus ner. ”Jag är mannen ni söker”, sa han. ”Vad är det ni vill?”

22Då berättade de för honom om den romerske officeren Cornelius: ”Han är en god och from man och mycket omtyckt av judarna. Nu har en ängel sagt till honom att skicka efter dig för att du ska låta honom veta vad Gud vill att han ska göra.”

23Petrus bjöd in dem och gav dem logi över natten. Dagen därpå följde han med dem, och även några andra troende från Joppe följde med.

24Nästa dag kom de fram till Caesarea, där Cornelius väntade på honom. Han hade samlat alla sina släktingar och närmaste vänner för att de skulle få träffa Petrus.

25När Petrus steg in i huset föll Cornelius bävande på knä framför honom och tillbad honom.

26Men Petrus sa: ”Res dig upp! Jag är inte någon gud!”

27Då reste han sig och de samtalade med varandra en stund, och sedan gick de in i rummet där de andra hade samlats.

28Petrus sa till dem: ”Ni vet att det är emot den judiska lagen att jag går in i ett icke-judiskt hem på det här viset. Men Gud har genom en uppenbarelse lärt mig att jag aldrig ska nedvärdera någon människa. 29Därför kom jag så snart ni skickade efter mig. Säg mig nu vad det är ni vill.”

30Cornelius svarade: ”För fyra dagar sedan bad jag som vanligt just så här dags på eftermiddagen då plötsligt en man klädd i skinande kläder stod framför mig. 31Han sa till mig: ’Cornelius, dina böner har blivit hörda och Gud kommer ihåg hur generös du varit. 32Skicka nu några män till Joppe och kalla hit Simon Petrus, som bor i garvaren Simons hus nere vid stranden.’ 33Därför skickade jag omedelbart efter dig, och jag är glad att du kom så snart. Nu är vi alla här inför Herren och väntar ivrigt på att få höra vad han har sagt till dig att du ska berätta för oss!”

34Då svarade Petrus: ”Jag ser nu mycket tydligt att Gud inte bara är intresserad av judarna. 35Hos varje folk finns sådana som tillber honom och gör sådant som behagar honom. 36,37Jag är säker på att ni har hört om de goda nyheterna för Israels folk — att man kan få frid med Gud genom Jesus, Messias, som är skapelsens Herre. 38Detta budskap har spridits i hela Judeen. Det började med Johannes döparen i Galileen. Och utan tvivel vet ni att Gud gav sin makt och sin helige Ande till Jesus från Nasaret, och att han gick omkring och gjorde gott och botade alla som var besatta av onda andar, för Gud var med honom.

39Vi apostlar är vittnen till allt han gjorde både i Israel och i Jerusalem, där han också blev avrättad på ett kors.

40,41Men tre dagar senare förde Gud honom tillbaka till livet och lät honom visa sig, inte för hela folket, utan för vissa vittnen som Gud tidigare valt ut, nämligen för oss, vi som åt och drack med honom efter det att han uppstått från de döda. 42Och han skickade iväg oss för att predika de goda nyheterna överallt och för att vittna om att Jesus har fått i uppdrag av Gud att vara domare över alla — både levande och döda. 43Och alla profeterna har skrivit om honom och sagt att var och en som tror på honom ska få sina synder förlåtna genom hans namn.”

44Medan Petrus fortfarande talade blev de som lyssnade fyllda av den helige Ande. 45Judarna som hade kommit tillsammans med Petrus blev förvånade över att den helige Ande gavs också åt dem som inte var judar.

46,47Men det rådde inget tvivel om det, för de hörde att de talade i tungor och lovprisade Gud.

Då frågade Petrus: ”Har någon något emot att jag döper dem när de nu har tagit emot den helige Ande precis som vi har gjort?” 48Därefter döpte han dem i Jesu Kristi namn. Cornelius bad honom sedan att stanna hos dem några dagar.” (Apg kap 10 – Boken)

I den här fascinerande texten vill jag kort lyfta fram några tankar bland annat om vikten av att börens och handlingens människa ofta ska vara en och samma person.

1 Petrus planerade in bön och använde också tid, när han väntade, till att be (v 9-10).

Planerar vi in bön i vårt dags- och veckoschema? För oss själva? Tillsammans med andra i bönegudstjänster eller hemgrupper?

Katolske biskopen Anders Arborelius berättade i en intervju jag läste, att han för sin del fann att det moderna livet med väntande i olika sammanhang och köer och liknande gav rika tillfällen till att be.

2 Bönen ledde till ny uppenbarelse och insikt för Petrus.

3 Bönen ledde Petrus till sökande och längtande människor. Ja, han kunde låta sig ledas till en ny grupp människor. Han blev gränsöverskridande på ett nytt och radikalt sätt - ”fullblodsjuden” umgicks med hedningar och verkade bland dem.

4 Bönen gav Petrus de rätta orden och kraften när han mötte sökarna. Vilket dröm är det inte för varje förkunnare att få uppleva att alla åhörarna omvänder sig, blir frälsta och andedöpta under predikan, och de sen samma dag låter döpa sig?!

Är vi bedjare eller handlingens människor eller både och?

Jag kan tänka mig, att hälsotillstånd och yttre omständigheter kan leda till att en kristen i en period av livet enbart är en bedjare. Däremot tror jag inte att

Apostlagärningarnas kristendom skulle acceptera att kristna är handlingens människor utan att också vara bedjare.

Vilka är de fattiga?

Vilka är de fattiga,
som glädjens budskap är till för?
Vilka är de mottagliga,
de som väntar på evangeliet?
Gud skickar bort de rika med tomma händer,
medan jag har stått med mössan i hand
och krusat och fjäskat
för dem som "inte behöver" Kristus.
Är det konstigt att det blev så lite skörd?
Jag sådde ju i törnsnåren
och bland tistlarna,
lager på lager
av god, dyrbar säd.
Jag såg inte de stora ytorna
med god jord.
Inte heller nu är jag säker.
Är det här de människor
du tänkte jag skulle gå till?
Med stapplande språk,
med udda beteende,
inte så rumsrena i de religiösa reservaten,
de ensamma och ångestfyllda,
drogens gyttjebrottare,
förlorare i allas ögon,
är det om dem du sa:
"här i stan är det många
som hör till mitt folk"?
Herre, förlåt mig igen!
Låt mig få min syn!
Ge mig en chans till!
Ge mig dina ord
och led mig till de fattiga,
till dem som tar emot glädjebudskapet!
(*Ingvar Holmberg 1995*)

Samtalsfrågor

- 1 Försök att tillsammans göra en lista på fem eller tio saker, som skulle hjälpa er att bli mer av bönenas människor.
- 2 Ge exempel på när bönen också har lett till konkret handling – i ditt eget liv eller något du har hört av andra.

--

Vill du läsa hela boken? 18 okt 2023 fanns den att beställa på Bokus och Adlibris. E-bok 64:- och pappersbok 129:- Länk: <https://www.bokus.com/bok/9789178514984/vagens-folk-om-apostlagärningarnas-kristendom-och-var-tid/>